

DZIENNIK USTAW

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Warszawa, dnia 27 lutego 1960 r.

Nr 9

TRESC:
Poz.:

USTAWY:

56 — z dnia 16 lutego 1960 r. o akademiach wojskowych	97
57 — z dnia 16 lutego 1960 r. o zmianie dekretu z dnia 26 października 1950 r. o przedsiębiorstwach państwowych	103
58 — z dnia 16 lutego 1960 r. o zmianie dekretu z dnia 5 sierpnia 1949 r. o państwowym arbitrażu gospodarczym	106

ROZPORZĄDZENIA RADY MINISTRÓW:

59 — z dnia 13 lutego 1960 r. o zmianie rozporządzenia z dnia 17 listopada 1959 r. w sprawie zmiany warunków nabywania uprawnień do zasiłków rodzinnych	106
60 — z dnia 17 lutego 1960 r. w sprawie przekazania do postępowania arbitrażowego niektórych sporów o prawa majątkowe	107

OŚWIADCZENIA RZĄDOWE:

61 — z dnia 24 grudnia 1959 r. w sprawie ratyfikacji przez szereg państw Konwencji (nr 95) dotyczącej ochrony piąty, przyjętej w Genewie dnia 1 lipca 1949 r.	107
62 — z dnia 28 grudnia 1959 r. w sprawie ratyfikacji przez szereg państw oraz stosowania przez Wielką Brytanię do niektórych terytoriów Konwencji (nr 93) dotyczącej stosowania zasad prawa organizowania się i rokowań zbiorowych, przyjętej w Genewie dnia 1 lipca 1949 r.	108

56

USTAWA

z dnia 16 lutego 1960 r.

o akademiach wojskowych.

Rozdział I.

Przepisy ogólne.

Art. 1. 1. Akademie wojskowe są szkołami wyższymi w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 5 listopada 1958 r. o szkołach wyższych (Dz. U. Nr 68, poz. 336) oraz jednostkami wojskowymi.

2. Do akademii wojskowych stosuje się przepisy niniejszej ustawy i inne przepisy dotyczące Sił Zbrojnych, a w przypadkach w ustawie wymienionych — również przepisy ustawy z dnia 5 listopada 1958 r. o szkołach wyższych.

3. Ilekroć w dalszych przepisach ustawy używa się określenia „ustawa o szkołach wyższych” — należy przez to rozumieć ustawę z dnia 5 listopada 1958 r. o szkołach wyższych.

Art. 2. Akademiami wojskowymi są:

- 1) Akademia Sztabu Generalnego imienia Generała Broni Karola Świerczewskiego,
- 2) Wojskowa Akademia Polityczna imienia Feliksa Dzierżyńskiego,
- 3) Wojskowa Akademia Techniczna imienia Jarosława Dąbrowskiego,
- 4) Wojskowa Akademia Medyczna,
- 5) Wyższa Szkoła Marynarki Wojennej imienia Bohaterów Westerplatte.

Art. 3. 1. Utworzenie nowej oraz likwidacja istniejącej akademii wojskowej następuje w drodze ustawy.

2. Ustawa o utworzeniu akademii określa jej nazwę oraz ogólny kierunek naukowy.

Art. 4. 1. Zadaniem akademii wojskowych jest:

- 1) wychowywanie słuchaczy na ideowych i aktywnych budowniczych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i jej Sił Zbrojnych;
- 2) kształcenie wysoko kwalifikowanych specjalistów do objęcia w Siłach Zbrojnych stanowisk wymagających wyższego wykształcenia;
- 3) kształcenie pracowników nauki i przygotowywanie ich do pracy badawczej oraz do pracy dydaktycznej w akademiach i w Siłach Zbrojnych;
- 4) prowadzenie badań naukowych, w szczególności w zakresie wiedzy wojskowej.

2. Szczegółowe zadania akademii wojskowych określają ich statuty.

Art. 5. 1. Zwierzchni nadzór nad akademiemi wojskowymi sprawuje Minister Obrony Narodowej.

2. Minister Obrony Narodowej:

- 1) ustala perspektywiczne plany działalności akademii,
- 2) ustala okresowe plany działalności akademii, plany badań naukowych, ramowe plany studiów, ramowe programy nauczania i regulaminy studiów,

3) ustala zasady organizacji i finansowania badań naukowych w akademiach i współpracy akademii z innymi placówkami naukowymi i instytucjami w tym zakresie,

4) decyduje w zasadniczych sprawach związanych ze współpracą akademii z zagranicą.

3. Ramowe plany studiów oraz ramowe programy nauczania (ust. 2 pkt 2) w zakresie nauk innych niż wojskowe ustala Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Szkolnictwa Wyższego, a w zakresie nauk medycznych ponadto w porozumieniu z Ministrem Zdrowia.

4. Uprawnienia przewidziane w ust. 2 pkt 2—4 Minister Obrony Narodowej może przekazać podległym mu organom wojskowym.

5. Minister Obrony Narodowej może uchylić lub zawiesić każdą uchwałę lub decyzję organu akademii, jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej.

Art. 6. 1. Przy Ministrze Obrony Narodowej działa Rada Wyższego Szkolnictwa Wojskowego jako organ doradczy i opiniotwórczy w sprawach działalności akademii wojskowych i rozwoju nauki w wojsku. Przewodniczącym Rady jest Minister Obrony Narodowej.

2. Skład Rady Wyższego Szkolnictwa Wojskowego ustala Minister Obrony Narodowej.

3. Zakres oraz zasady i sposób działania Rady Wyższego Szkolnictwa Wojskowego określi regulamin nadany przez Ministra Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Szkolnictwa Wyższego.

Rozdział II.

Organizacja akademii wojskowych i ich organy.

Art. 7. 1. Jednostkami organizacyjnymi pracy naukowej i dydaktycznej akademii wojskowych są wydziały i katedry.

2. W akademiach wojskowych mogą być tworzone również inne jednostki organizacyjne o charakterze naukowym i usługowym, określone w ustawie o szkołach wyższych.

3. Do wymienionych w ust. 1 i 2 jednostek organizacyjnych akademii wojskowej stosuje się przepisy art. 8—14 ustawy o szkołach wyższych.

4. Jednostki organizacyjne akademii wojskowej tworzy, łączy, przekształca i znosi Minister Obrony Narodowej po zasięgnięciu opinii rady naukowej akademii.

Art. 8. 1. Na czele akademii wojskowej stoi komendant, który jest dowódcą jednostki wojskowej i rektorem akademii.

2. Na stanowisko komendanta akademii wyznacza się oficera będącego samodzielnym pracownikiem nauki albo posiadającego stopień generała.

3. Komendant akademii kieruje całokształtem pracy akademii w sprawach nauczania, prowadzenia badań naukowych, służby wojskowej, wychowywania słuchaczy, administracji i gospodarki.

Art. 9. 1. Komendant akademii wykonuje swoje zadania przy pomocy zastępców oraz innych podległych mu organów.

2. Na stanowisko zastępcy komendanta akademii do spraw naukowych wyznacza się oficera będącego samodzielnym pracownikiem nauki albo posiadającego stopień generała.

3. Zastępca komendanta akademii będący profesorem lub docentem albo generałem jest prorektorem akademii.

Art. 10. 1. Organem doradczym komendanta akademii w sprawach nauczania i prowadzenia badań naukowych jest rada naukowa akademii. W przypadkach określonych w ustawie rada naukowa podejmuje uchwały jako organ decydujący.

2. W skład rady naukowej wchodzi: komendant akademii, komendanci (dziekani) wydziałów oraz samodzielni pracownicy nauki i inne osoby na zasadach określonych w statucie akademii.

Art. 11. 1. Na czele wydziału stoi komendant wydziału, który jest dziekanem wydziału akademii.

2. Komendant wydziału kieruje całokształtem pracy wydziału w sprawach nauczania, prowadzenia badań naukowych i wychowywania słuchaczy.

3. Na stanowisko komendanta wydziału wyznacza się oficera będącego samodzielnym pracownikiem nauki albo posiadającego stopień generała.

4. W przypadkach określonych przez Ministra Obrony Narodowej na czele wydziału może stać osoba cywilna powołana na stanowisko dziekana wydziału spośród samodzielnich pracowników nauki.

Art. 12. 1. Komendant (dziekan) wydziału wykonuje swoje zadania przy pomocy zastępców oraz innych podległych mu organów.

2. Zastępca komendanta (dziekana) wydziału będący samodzielnym pracownikiem nauki jest prodziekanem wydziału.

Art. 13. 1. Organem doradczym komendanta (dziekana) wydziału w sprawach nauczania i prowadzenia badań naukowych jest rada wydziału.

2. W skład rady wydziału wchodzi: komendant (dziekan) wydziału, samodzielni pracownicy nauki i inne osoby określone w statucie akademii.

Art. 14. 1. Na czele katedry stoi szef.

2. Na stanowisko szefa katedry wyznacza się oficera będącego samodzielnym pracownikiem nauki albo posiadającego stopień generała. Na stanowisko to może być powołana również osoba cywilna będąca samodzielnym pracownikiem nauki.

3. Minister Obrony Narodowej ustala w porozumieniu z Ministrem Szkolnictwa Wyższego — a w stosunku do Wojskowej Akademii Medycznej, ponadto z Ministrem Zdrowia — katedry, na czele których mogą stać oficerowie posiadający stopień generała, a nie będący samodzielnymi pracownikami nauki.

Art. 15. Na stanowiska wymienione w art. 8, 9, 11, 12 i 14 oraz na stanowiska szefów (kierowników) jednostek organizacyjnych akademii o charakterze naukowym wyznacza oficerów i powołuje pracowników cywilnych oraz zwalnia z tych stanowisk Minister Obrony Narodowej.

Art. 16. 1. Szczegółową organizację akademii wojskowej i zakres działania jej organów oraz liczbę zastępców komendanta akademii i komendantów (dziekanów) wydziałów określa statut akademii nadany przez Ministra Obrony Narodowej.

2. Statut akademii określa również szczegółowy skład rady naukowej akademii i rad wydziałów, tryb powoływania tych rad oraz sposób i zakres ich działania.

Rozdział III.

Studia w akademiach wojskowych.

Art. 17. Akademie wojskowe wydają absolwentom dyplomy stwierdzające ukończenie studiów wyższych i nadanie tytułu:

- 1) Akademia Sztabu Generalnego — oficera dyplomowanego,
- 2) Wojskowa Akademia Polityczna — magistra,
- 3) Wojskowa Akademia Techniczna i Wyższa Szkoła Marynarki Wojennej — magistra inżyniera,
- 4) Wojskowa Akademia Medyczna — lekarza.

Art. 18. 1. Minister Obrony Narodowej może na niektórych wydziałach Wojskowej Akademii Technicznej i Wyższej Szkoły Marynarki Wojennej wprowadzić wyższe studia zawodowe.

2. Ukończenie studiów wymienionych w ust. 1 uprawnia do uzyskania dyplomu stwierdzającego ukończenie wyższych studiów zawodowych. Absolwentom tych studiów może być nadany odpowiedni tytuł zawodowy, który ustala Rada Ministrów.

3. Minister Obrony Narodowej określa w porozumieniu z Ministrem Szkolnictwa Wyższego zasady uzyskiwania tytułu magistra-inżyniera przez osoby, które ukończyły w akademiach wojskowych wyższe studia zawodowe.

Art. 19. Bliższe określenia tytułów wymienionych w art. 17 i art. 18 ust. 2 oraz wzory dyplomów ukończenia studiów w akademii wojskowej ustali Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Szkolnictwa Wyższego.

Art. 20. Organizację i sposób odbywania studiów, odbywania praktyk oraz składania egzaminów określają statuty akademii i regulaminy studiów.

Art. 21. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Szkolnictwa Wyższego i innymi zainteresowanymi ministrami określa w drodze rozporządzenia warunki i tryb zaliczania studiów odbytych w akademiach wojskowych za granicą na poczet studiów w akademiach oraz warunki i tryb nostryfikacji dyplomów uzyskanych w akademiach wojskowych za granicą.

Rozdział IV.

Słuchacze akademii wojskowych.

Art. 22. 1. Na studia w akademii wojskowej mogą być przyjęci w charakterze słuchaczy żołnierze zawodowi i żołnierze odbywający zasadniczą służbę wojskową, którzy posiadają świadectwo dojrzałości lub równorzędne świadectwo ukończenia szkoły średniej stopnia licealnego.

2. Minister Obrony Narodowej może zezwolić na przyjęcie do akademii wojskowej osób cywilnych, które posiadają wykształcenie określone w ust. 1. Osoby te stają się żołnierzami w czynnej służbie wojskowej z dniem zaliczenia ich w charakterze słuchaczy do stanu osobowego akademii.

3. Przyjęcie do akademii osób wymienionych w ust. 1 i 2 może być uzależnione od złożenia egzaminu wstępnego oraz od spełnienia innych warunków określonych przez Ministra Obrony Narodowej.

Art. 23. 1. Przyjęcie do akademii wojskowej następuje na prośbę osoby zainteresowanej.

2. Równocześnie z prośbą o przyjęcie do akademii osoby cywilne, żołnierze odbywający zasadniczą służbę wojskową oraz podoficerowie zawodowi wnoszą prośbę o powołanie do wojskowej służby zawodowej w charakterze oficera zawodowego.

3. Powołanie osób wymienionych w ust. 2 do wojskowej służby zawodowej w charakterze oficera zawodowego następuje z dniem mianowania ich na pierwszy stopień oficerski.

Art. 24. 1. Obowiązki i prawa słuchaczy akademii wojskowej nie uregulowane w niniejszej ustawie określają w stosunku do oficerów przepisy ustawy z dnia 13 grudnia 1957 r. o służbie wojskowej oficerów Sił Zbrojnych (Dz. U. z 1958 r. Nr 2, poz. 5), a w stosunku do szeregowców i podoficerów Sił Zbrojnych — przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1958 r. o służbie wojskowej szeregowców i podoficerów Sił Zbrojnych (Dz. U. z 1958 r. Nr 36, poz. 164 i z 1959 r. Nr 14, poz. 75) z wyjątkiem art. 99, art. 100, art. 103, art. 104 ust. 1, art. 107—109 i art. 114.

2. Słuchacze akademii będący oficerami lub podoficerami zawodowymi mogą otrzymywać niezależnie od urlopow przewidzianych w przepisach wymienionych w ust. 1 urlopy dodatkowe, a pozostali słuchacze urlopy wypoczynkowe i inne w wymiarze i na zasadach określonych w statucie akademii.

Art. 25. 1. Zwolnienie słuchacza z akademii wojskowej następuje w przypadkach:

- 1) ustalenia przez wojskową komisję lekarską niezdolności do służby wojskowej w charakterze słuchacza akademii, a w stosunku do żołnierzy zawodowych — niezdolności do wojskowej służby zawodowej,
- 2) stwierdzenia w opinii służbowej szeregowca lub podoficera braku kwalifikacji na oficera zawodowego,
- 3) zwolnienia słuchacza z wojskowej służby zawodowej,
- 4) niedostatecznych postępów w nauce,
- 5) utraty obywatelstwa polskiego.

2. Zwolnienie słuchacza z akademii może nastąpić:

- 1) na prośbę słuchacza — jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach,
- 2) ze względu na stan zdrowia — w razie ustalenia przez wojskową komisję lekarską zdolności do służby wojskowej z ograniczeniem.

Art. 26. 1. Wydalenie słuchacza z akademii wojskowej następuje w przypadkach:

- 1) skazania prawomocnym wyrokiem sądu na karę pozbawienia wolności,
- 2) ukarania karą dyscyplinarną usunięcia z wojskowej służby zawodowej,
- 3) utraty posiadanego stopnia oficerskiego lub podoficerskiego,
- 4) stwierdzenia braku kwalifikacji na oficera zawodowego z powodu popełnienia czynu nie liczącego z godnością i honorem żołnierza,
- 5) zaniedbywania nauki lub innych obowiązków służbowych.

2. W przypadku skazania żołnierza zawodowego na karę pozbawienia wolności z zawieszeniem jej wykonania, Minister Obrony Narodowej może na prośbę żołnierza zawodowego zezwolić na kontynuowanie studiów w akademii wojskowej.

3. Brak kwalifikacji na oficera zawodowego (ust. 1 pkt 4) albo zaniedbywanie nauki lub innych obowiązków służbowych (ust. 1 pkt 5), uzasadniające wydalenie słuchacza z akademii, stwierdza rada naukowa lub rada wydziału akademii — stosownie do kompetencji ustalonych w statucie akademii.

Art. 27. Słuchacze akademii wojskowych nie będący żołnierzami zawodowymi zobowiązani są w przypadku zwolnienia ich z akademii na własną prośbę albo wydalenia wskutek zaniedbywania nauki lub innych obowiązków służbowych do zwrotu kosztów wyżywienia i umundurowania poniesionych przez wojsko.

Art. 28. Tryb przyjmowania słuchaczy na studia w akademii wojskowej, zasady i tryb postępowania w sprawach związanych ze zwolnieniem lub wydaleniem słuchacza z akademii oraz organy właściwe w tych sprawach określi Minister Obrony Narodowej.

Art. 29. 1. Minister Obrony Narodowej może zezwolić, aby na niektórych kierunkach studiów w określonych akademiach wojskowych oficerowie zawodowi nie będący słuchaczami, którzy odpowiadają warunkom określonym w art. 22, mogli odbywać studia zaoczne albo zdawać egzaminy z poszczególnych przedmiotów oraz uzyskać dyplom ukończenia studiów i odpowiadający tym studiom tytuł — jako eksterniści.

2. Szczegółowe warunki dopuszczenia na studia zaoczne oraz dopuszczenia eksternistów do zdawania egzaminów i tryb przeprowadzania egzaminów na studiach zaocznych i egzaminów dla eksternistów określa Minister Obrony Narodowej.

Art. 30. 1. Minister Obrony Narodowej może zezwolić na odbywanie studiów w akademii wojskowej przez osoby cywilne bez powoływania ich do czynnej służby wojskowej.

2. Prawa i obowiązki słuchaczy wymienionych w ust. 1 określi w drodze rozporządzenia Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Szkolnictwa Wyższego.

Art. 31. Obywatele państw obcych mogą odbywać studia w akademiach wojskowych w trybie i na zasadach określonych przez Ministra Obrony Narodowej.

Rozdział V.

Nadawanie stopni naukowych.

Art. 32. 1. Akademie wojskowe mają prawo nadawania stopni naukowych doktora i docenta nauk wojskowych oraz stopni naukowych doktora i docenta innych gałęzi nauk i dyscyplin naukowych objętych kierunkiem naukowym akademii.

2. Wykaz gałęzi nauk i dyscyplin naukowych innych niż wojskowe, w zakresie których będą nadawane w akademiach stopnie naukowe, oraz bliższe określenia tych stopni ustala Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Szkolnictwa Wyższego, a w stosunku do Wojskowej Akademii Medycznej — ponadto w porozumieniu z Ministrem Zdrowia.

3. Warunki nadawania stopni naukowych przez akademie wojskowe oraz uprawnienia akademii w tym zakresie określa Rada Ministrów.

Art. 33. 1. Stopień naukowy doktora nadaje rada wydziału akademii wojskowej w drodze przewodu doktorskiego, przeprowadzonego na zasadach określonych w art. 79 ust. 1, 2 i 4 ustawy o szkołach wyższych.

2. W uzasadnionych przypadkach Minister Obrony Narodowej może ustalić, że stopień naukowy doktora nadaje rada naukowa akademii zamiast rady wydziału.

3. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Szkolnictwa Wyższego, a w stosunku do Wojskowej Akademii Medycznej — ponadto w porozumieniu z Ministrem

Zdrowia, określi w drodze rozporządzenia szczegółowe warunki i tryb przeprowadzania przewodu doktorskiego oraz warunki, którym powinny odpowiadać rozprawy doktorskie, i zakres egzaminów doktorskich.

Art. 34. 1. Do przewodu doktorskiego może być dopuszczona osoba, która posiadając tytuł oficera dyplomowanego, magistra, magistra-inżyniera lub lekarza zajmowała się pracą naukową co najmniej przez okres dwóch lat. Okres ten może być skrócony przez radę wydziału (radę naukową) akademii nie więcej niż do jednego roku.

2. Praca naukowa, o której mowa w ust. 1, może być prowadzona w ramach studiów doktoranckich lub poza nimi albo też może być prowadzona poza akademią.

3. Minister Obrony Narodowej może zarządzić, by na poszczególnych kierunkach studiów praca naukowa, o której mowa w ust. 1, odbywała się w ramach studiów doktoranckich.

4. Organizację studiów doktoranckich w zakresie nauk wojskowych, czas ich trwania oraz prawa i obowiązki osób odbywających te studia określa Minister Obrony Narodowej. W zakresie innych nauk objętych kierunkiem naukowym akademii Minister Obrony Narodowej działa w porozumieniu z Ministrem Szkolnictwa Wyższego, a w zakresie nauk medycznych — ponadto w porozumieniu z Ministrem Zdrowia.

Art. 35. 1. Osobom szczególnie zasłużonym dla umocnienia obronności Państwa, jak również wybitnym zagranicznym uczonym i dowódcom wojskowym może być nadany przez akademię wojskową stopień naukowy doktora honoris causa.

2. Stopień doktora honoris causa nadaje rada naukowa akademii za zgodą Ministra Obrony Narodowej.

Art. 36. 1. Stopień naukowy docenta nadaje rada wydziału akademii wojskowej w drodze przewodu habilitacyjnego, przeprowadzonego na zasadach określonych w art. 83 ust. 2 i art. 84 ustawy o szkołach wyższych.

2. W uzasadnionych przypadkach Minister Obrony Narodowej może ustalić, że stopień naukowy docenta nadaje rada naukowa akademii zamiast rady wydziału.

3. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Szkolnictwa Wyższego, a w stosunku do Wojskowej Akademii Medycznej — ponadto w porozumieniu z Ministrem Zdrowia, określi w drodze rozporządzenia szczegółowy tryb przeprowadzania przewodu habilitacyjnego.

Art. 37. Uchwała rady wydziału (rady naukowej) akademii o nadaniu stopnia naukowego docenta wymaga zatwierdzenia:

- 1) w zakresie nauk wojskowych — przez Ministra Obrony Narodowej, który wydaje decyzję po zasięgnięciu opinii Rady Wyższego Szkolnictwa Wojskowego,
- 2) w zakresie innych gałęzi nauk i dyscyplin naukowych objętych kierunkiem naukowym akademii — przez Ministra Szkolnictwa Wyższego, który wydaje decyzję po zasięgnięciu opinii Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, a w zakresie nauk medycznych — ponadto po zasięgnięciu opinii Ministra Zdrowia.

Art. 38. -1. Oficerowie zawodowi, którzy pracują nad rozprawą doktorską, mogą otrzymać w tym celu urlop na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

2. Osobom cywilnym, które pracują nad rozprawą doktorską lub odbywają studia doktoranckie w akademii woj-

skowej, może być przyznane stypendium naukowe, a pracownikom cywilnym nauczającym w akademii można w tym przypadku udzielić płatnego urlopu.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do osób pracujących nad rozprawą habilitacyjną.

4. Warunki i tryb przyznawania stypendiów i udzielania urlopów osobom cywilnym wymienionym w ust. 2 i 3 oraz wysokość stypendiów określa Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Finansów.

Art. 39. Przewód doktorski i przewód habilitacyjny może mieć charakter tajny, jeżeli przedmiotem takiego przewodu są zagadnienia wojskowe, które ze względu na obronność Państwa nie mogą być podane do publicznej wiadomości.

Art. 40. Minister Obrony Narodowej określi w drodze rozporządzenia zasady i tryb nostryfikacji stopni naukowych uzyskanych za granicą w zakresie nauk wojskowych.

Rozdział VI.

Pracownicy nauki w akademiach wojskowych.

Art. 41. 1. Pracownicy nauki akademii wojskowych dzielą się na samodzielnych i pomocniczych.

2. Pracownikami nauki są oficerowie zawodowi i osoby cywilne, powołane na stanowiska samodzielnych i pomocniczych pracowników nauki, określone w art. 88 ustawy o szkołach wyższych.

3. Na pracownikach nauki akademii wojskowych ciąży obowiązek określone w art. 99 i 100 ustawy o szkołach wyższych.

4. Prawa i obowiązki pracowników nauki będących oficerami zawodowymi, wynikające z pełnienia służby wojskowej, określają przepisy o służbie wojskowej oficerów Sił Zbrojnych.

5. Pracowników nauki będących oficerami zawodowymi wyznacza się na stanowiska służbowe w akademiach wojskowych i zwalnia się z tych stanowisk na zasadach przewidzianych w przepisach o służbie wojskowej oficerów Sił Zbrojnych, z zastrzeżeniami wynikającymi z niniejszej ustawy.

Art. 42. Na stanowisko samodzielnego pracownika nauki w akademii wojskowej można powołać osobę, która posiada kwalifikacje naukowe określone w art. 90 ustawy o szkołach wyższych.

Art. 43. Na stanowisko docenta etatowego w akademii wojskowej powołuje Minister Obrony Narodowej. Powołanie na stanowisko docenta etatowego w zakresie nauk innych niż wojskowe, objętych kierunkiem naukowym akademii, następuje w porozumieniu z Ministrem Szkolnictwa Wyższego, a w zakresie nauk medycznych — ponadto w porozumieniu z Ministrem Zdrowia.

Art. 44. 1. Na stanowiska profesorów nadzwyczajnych i profesorów zwyczajnych w akademii wojskowej powołuje się w trybie określonym w art. 92 ust. 1—3 ustawy o szkołach wyższych z następującymi zmianami:

1) powołanie na stanowiska profesorów nadzwyczajnych i profesorów zwyczajnych następuje:

a) w odniesieniu do osób powoływanych na stanowiska w zakresie nauk wojskowych — na wniosek Ministra

Obrony Narodowej zgłoszony po zasięgnięciu opinii Rady Wyższego Szkolnictwa Wojskowego,

b) w odniesieniu do osób powoływanych na stanowiska w zakresie innych nauk objętych kierunkiem naukowym akademii — na wniosek Ministra Obrony Narodowej zgłoszony w porozumieniu z Ministrem Szkolnictwa Wyższego, a w zakresie nauk medycznych — ponadto w porozumieniu z Ministrem Zdrowia;

2) wysuwanie kandydatów na stanowiska profesora nadzwyczajnego i profesora zwyczajnego należy do rady wydziału akademii.

2. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Szkolnictwa Wyższego określi w drodze rozporządzenia zasady i tryb wysuwania kandydatów na profesorów nadzwyczajnych i profesorów zwyczajnych przez rady wydziałów akademii oraz tryb postępowania w tych sprawach.

Art. 45. 1. Minister Obrony Narodowej może z pominięciem przepisów art. 44 wyznaczyć oficera o odpowiednich kwalifikacjach chociażby nie posiadał wymaganego stopnia naukowego lub tytułu naukowego, na stanowisko etatowe przewidziane dla samodzielnego pracownika nauki w akademii wojskowej w zakresie nauk wojskowych.

2. Minister Obrony Narodowej ustali w porozumieniu z Ministrem Szkolnictwa Wyższego dyscypliny, w zakresie których można wyznaczyć oficerów na stanowiska w trybie określonym w ust. 1.

Art. 46. 1. Na stanowisko pomocniczego pracownika nauki można powołać:

- 1) na stanowisko asystenta lub starszego asystenta — osobę posiadającą tytuł oficera dyplomowanego, magistra, magistra-inżyniera lub lekarza,
- 2) na stanowisko adiunkta — osobę posiadającą stopień naukowy doktora.

2. Minister Obrony Narodowej może określić przypadki, w których dla powołania na stanowisko adiunkta w zakresie nauk wojskowych nie jest wymagane posiadanie stopnia naukowego doktora. W zakresie innych nauk objętych kierunkiem naukowym akademii Minister Obrony Narodowej określa te przypadki w porozumieniu z zainteresowanym ministrem.

3. Pomocniczy pracownik nauki wykonuje pracę naukową i dydaktyczną pod kierownictwem samodzielnego pracownika nauki.

4. Warunki, którym powinni odpowiadać kandydaci na pomocniczych pracowników nauki, będący oficerami zawodowymi, oraz zasady i tryb ich powoływania i zwalniania określi Minister Obrony Narodowej.

Art. 47. 1. Oficer, powołany na stanowisko profesora nadzwyczajnego lub profesora zwyczajnego na podstawie art. 44, uzyskuje tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego lub profesora zwyczajnego.

2. Tytuły naukowe profesora nadzwyczajnego i profesora zwyczajnego są dożywotnie i zwolnienie oficera z wojskowej służby zawodowej nie powoduje ich utraty.

3. Pozbawienie tytułu naukowego profesora nadzwyczajnego lub profesora zwyczajnego może nastąpić jedynie w razie skazania na karę więzienia za przestępstwo popełnione z chęci zysku lub z innych niskich pobudek, ukarania karą dyscyplinarną usunięcia z wojskowej służby zawodowej lub w razie utraty stopnia oficerskiego.

4. O pozbawieniu tytułu naukowego orzeka Rada Państwa.

5. W razie skazania na karę utraty praw publicznych lub obywatelskich praw honorowych albo na karę degradacji utrata tytułu naukowego następuje z mocy prawa.

Art. 48. 1. Do powoływania osób cywilnych na stanowiska pracowników nauki w akademiach wojskowych, przeniesienia i zwalniania z tych stanowisk oraz do obowiązków i praw tych pracowników, jak również ich odpowiedzialności dyscyplinarnej stosuje się odpowiednio przepisy art. 88—98 i 101—125 ustawy o szkołach wyższych z zastrzeżeniami wynikającymi z art. 43 i art. 44 niniejszej ustawy.

2. Określone w przepisach powołanych w ust. 1 uprawnienia Ministra Szkolnictwa Wyższego i organów szkół wyższych z wyjątkiem przewidzianych w art. 96 ust. 2, art. 97 ust. 2 i w art. 116 ust. 3 ustawy o szkołach wyższych przysługują odpowiednio Ministrowi Obrony Narodowej i organom akademii wojskowych.

3. W przypadkach, w których przepisy powołane w ust. 1 przewidują wniosek Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego lub zasięgnięcie jej opinii, Minister Obrony Narodowej działa w porozumieniu z Ministrem Szkolnictwa Wyższego.

4. Przeniesienie pracownika nauki z akademii do szkoły wyższej cywilnej lub z tej szkoły do akademii zarządzają wspólnie — Minister Obrony Narodowej i zainteresowany minister.

Rozdział VII.

Inni pracownicy akademii wojskowych.

Art. 49. Pracę dydaktyczną lub naukową w akademii wojskowej mogą również wykonywać będący oficerami zawodowymi lub pracownikami cywilnymi:

- 1) wykładowcy i starsi wykładowcy,
- 2) bibliotekarze dyplomowani,
- 3) lektorzy (nauczyciele języków obcych),
- 4) instruktorzy (nauczyciele) wychowania fizycznego,
- 5) instruktorzy (nauczyciele) przedmiotów, zawodów i umiejętności praktycznych.

Art. 50. 1. Oficerowie wyznaczeni na stanowiska określone w art. 49 powinni posiadać odpowiednie kwalifikacje, które ustala Minister Obrony Narodowej.

2. Na stanowiska określone w art. 49 pkt 1—3 można wyznaczyć oficerów posiadających co najmniej tytuł oficera dyplomowanego, magistra, magistra-inżyniera lub lekarza.

3. Wyznaczanie oficerów na stanowiska wymienione w art. 49 i zwalnianie z tych stanowisk następuje w trybie przewidzianym w przepisach o służbie wojskowej oficerów Sił Zbrojnych.

Art. 51. 1. Do powoływania osób cywilnych na stanowiska wymienione w art. 49, przenoszenia ich i zwalniania z tych stanowisk oraz do obowiązków i praw tych pracowników stosuje się odpowiednio przepisy art. 127—133 ustawy o szkołach wyższych.

2. Uprawnienia Ministra Szkolnictwa Wyższego przewidziane w art. 131 ust. 2 ustawy o szkołach wyższych przysługują Ministrowi Obrony Narodowej, a przewidziane w przepisach powołanych w ust. 1 uprawnienia organów szkół wyższych — odpowiednim organom akademii. Przepis art. 48 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 52. Dla wykonywania zadań usługowych związanych z pracą naukową i dydaktyczną w akademii wojskowej mogą być zatrudnieni na podstawie umowy o pracę pracownicy służby bibliotecznej i pracownicy naukowo-techniczni. Pracowników tych zatrudnia się na warunkach określonych na podstawie art. 134 ust. 4 ustawy o szkołach wyższych.

Rozdział VIII.

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 53. 1. Do osób, które uzyskały stopnie naukowe na podstawie przepisów dekretu z dnia 10 grudnia 1952 r. o akademiach wojskowych (Dz. U. z 1952 r. Nr 49, poz. 324 i z 1958 r. Nr 2, poz. 5), oraz do osób, które w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy ubiegają się o uzyskanie tych stopni, stosuje się odpowiednio przepisy art. 144 ustawy o szkołach wyższych.

2. Osoby, które na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 15 grudnia 1951 r. o szkolnictwie wyższym i o pracownikach nauki (Dz. U. z 1956 r. Nr 45, poz. 205) uzyskały stopień doktora, a ponadto na podstawie tej ustawy lub dekretu z dnia 10 grudnia 1952 r. o akademiach wojskowych uzyskały stopień kandydata nauk, mogą być powołane na stanowiska samodzielnych pracowników nauki w akademiach wojskowych bez uzyskania stopnia naukowego docenta. Przy ubieganiu się o stopień naukowy docenta osoby te mogą przedłożyć pracę kandydacką jako rozprawę habilitacyjną.

Art. 54. Do osób będących w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy samodzielnymi pracownikami nauki w akademiach wojskowych oraz do osób, które uzyskały tytuły naukowe docenta, profesora nadzwyczajnego lub profesora zwyczajnego według przepisów dekretu z dnia 10 grudnia 1952 r. o akademiach wojskowych, stosuje się odpowiednio art. 146 ustawy o szkołach wyższych.

Art. 55. Do osób wykonujących w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy w akademii wojskowej funkcje dydaktyczne, naukowe i organizacyjne, którym w związku z tym przyznano tytuł zastępcy profesora, stosuje się odpowiednio przepisy art. 147 ustawy o szkołach wyższych, z tym że termin określony w tych przepisach ustala się na dzień 30 września 1962 r.

Art. 56. Oficerowie zawodowi wyznaczeni przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na stanowiska pracowników nauki w akademiach wojskowych mogą pozostawać nadal na tych stanowiskach w okresie do dnia 30 września 1962 r., chociażby nie posiadali stopni naukowych wymaganych na tych stanowiskach.

Art. 57. Osoby cywilne będące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy pomocniczymi pracownikami nauki w akademiach wojskowych zachowują zajmowane stanowiska; do osób tych stosuje się odpowiednio przepis art. 148 ust. 2 ustawy o szkołach wyższych.

Art. 58. Do czasu wydania nowych przepisów o instytucjach naukowych (naukowo-badawczych) do wojskowych instytucji naukowych lub innych wojskowych placówek naukowych pozostających poza akademiemi wojskowymi stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 59. W ustawie z dnia 5 listopada 1958 r. o szkołach wyższych (Dz. U. Nr 68, poz. 336) skreśla się art. 152.

Art. 60. 1. Traci moc dekret z dnia 10 grudnia 1952 r. o akademiach wojskowych (Dz. U. z 1952 r. Nr 49, poz. 324 i z 1958 r. Nr 2, poz. 5) z zastrzeżeniem przewidzianym w art. 58.

2. Do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie niniejszej ustawy zachowują moc przepisy dotychczasowe.

Art. 61. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: *A. Zawadzki*

Sekretarz Rady Państwa: *J. Horodecki*

57

USTAWA

z dnia 16 lutego 1960 r.

o zmianie dekretu z dnia 26 października 1950 r. o przedsiębiorstwach państwowych.

Art. 1. W dekrete z dnia 26 października 1950 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1950 r. Nr 49, poz. 439 i z 1958 r. Nr 45, poz. 221) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1. 1. Przedsiębiorstwo państwowe jest podstawową jednostką organizacyjną gospodarki planowej, utworzoną w celu zaspokajania potrzeb społecznych w dziedzinie określonej w akcie o jego utworzeniu.

2. Przedsiębiorstwo państwowe samodzielnie organizuje i prowadzi swą działalność w celu wykonania zadań wynikających z aktu o jego utworzeniu i obowiązujących je wskaźników planowych.”;

2) po art. 3 dodaje się art. 3¹ oraz 3² w brzmieniu:

„Art. 3¹. 1. Utworzenie przedsiębiorstwa państwowego, podległego naczelnemu lub centralnemu organowi administracji państwowej (przedsiębiorstwo kluczowe), następuje w drodze zarządzenia właściwego ministra wydanego po uzgodnieniu z Ministrem Finansów i po porozumieniu z prezydium wojewódzkiej rady narodowej, na której terenie przedsiębiorstwo ma mieć siedzibę.

2. Utworzenie przedsiębiorstwa państwowego, podległego radzie narodowej (przedsiębiorstwo terenowe), następuje w drodze uchwały prezydium właściwej rady narodowej.

3. Rada Ministrów określi rodzaje przedsiębiorstw kluczowych, których utworzenie nie wymaga przewidzianego w ust. 1 porozumienia z prezydium wojewódzkiej rady narodowej.

4. Prezydium rad narodowych tego samego lub różnego stopnia mogą wspólnie utworzyć przedsiębiorstwo państwowe, podejmując w tym przedmiocie jednobrzmiące uchwały ze wskazaniem w nich rady narodowej, której prezydium ma to przedsiębiorstwo podlegać, oraz zasady rozliczania się z budżetami zainteresowanych rad narodowych.

Art. 3². 1. Rada Ministrów określi rodzaje przedsiębiorstw terenowych, których utworzenie ze względu na przedmiot, zakres lub charakter ich działalności wymaga zgody Rady Ministrów lub określonego ministra.

2. Prezydium wojewódzkiej rady narodowej ze względu na przedmiot, zakres lub charakter działalności przedsiębiorstwa terenowego może uzależnić od swojej zgody jego utworzenie przez prezydium rady narodowej niższego stopnia.”;

3) art. 4 otrzymuje brzmienie:

„Art. 4. Akt o utworzeniu przedsiębiorstwa państwowego powinien określać nazwę, siedzibę i przedmiot działania przedsiębiorstwa, organ lub organizację, która wykonywać będzie nadzór nad jego działalnością (jednostkę nadrzędną), ustalać, czy przedsiębiorstwo może tworzyć oddziały poza swą siedzibą, oraz w miarę potrzeby określać inne dane dotyczące organizacji i działalności przedsiębiorstwa.”;

4) art. 6 otrzymuje brzmienie:

„Art. 6. 1. Właściwy minister w porozumieniu z Ministrem Finansów ustala fundusz statutowy przedsiębiorstwa kluczowego, przydzielając mu środki o wartości równej sumie funduszu statutowego.

2. Fundusz statutowy przedsiębiorstwa terenowego ustala prezydium rady narodowej, które wydało uchwałę o jego utworzeniu, i przydziela mu środki o wartości równej sumie funduszu statutowego.”;

5) art. 7 skreśla się;

6) art. 8 otrzymuje brzmienie:

„Art. 8. Rada Ministrów ustala zasady organizacji i prowadzenia przedsiębiorstw państwowych oraz zasady finansowania ich działalności, a w szczególności:

1) zasady tworzenia, zmniejszania i zwiększania funduszy przedsiębiorstwa,

2) zasady i tryb przekazywania przez przedsiębiorstwo środków trwałych oraz obiektów majątkowych w przypadkach nie określonych odrębnymi przepisami,

3) zasady organizacji i prowadzenia zakładów wchodzących w skład przedsiębiorstwa, które działają na zasadach wewnętrznego pełnego rozrachunku gospodarczego, mają wydzielone środki własne oraz sporządzają własny bilans i rachunek wyników,

4) wytyczne dla określenia zakresu działania i uprawnień kategorii pracowników, których praca ma szczególne znaczenia dla prowadzenia przedsiębiorstwa.”;

7) w art. 9:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Rada Ministrów może dla przypadków gospodarczo uzasadnionych ustalić zasady zbywania przez przedsiębiorstwo państwowe środków trwałych osobom, nie będącym jednostkami gospodarki społecznej.”;

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2^a w brzmieniu:

„2^a. Przepisy ust. 2 nie odnoszą się do nieruchomości.”;